
OBSAH

1	Vznik a základní podmínky vývoje cestovního ruchu	3
1.1	Vznik cestovního ruchu	4
1.2	Základní podmínky rozvoje cestovního ruchu	5
1.3	Charakteristika vývoje novodobého cestovního ruchu	8
1.3.1	Vývoj novodobého cestovního ruchu všeobecně	9
1.3.2	Vývoj cestovního ruchu v Československu do roku 1989	12
1.3.3	Vývoj cestovního ruchu v Československu a České republice po roce 1989	17
1.4	Vývoj mezinárodního cestovního ruchu	20
1.5	Postavení České republiky v mezinárodním cestovním ruchu	22
2	Charakteristika, typologie a funkce cestovního ruchu	28
2.1	Předmět a funkce cestovního ruchu	28
2.2	Formy cestovního ruchu	29
2.3	Druhy cestovního ruchu	30
3	Charakteristika základních složek cestovního ruchu	34
3.1	Účastník cestovního ruchu	34
3.2	Destinace cestovního ruchu	35
3.3	Materiálně-technická základna cestovního ruchu	36
3.3.1	Charakteristika materiálně-technické základny cestovního ruchu	36
3.3.2	Klasifikace materiálně-technické základny cestovního ruchu	37
3.3.3	Úroveň materiálně-technické základny cestovního ruchu v České republice	39
3.4	Činitele ovlivňující účast obyvatelstva na cestovním ruchu	40
4	Charakteristika potřeb a spotřeby v cestovním ruchu	42
4.1	Charakteristika potřeb účastníků cestovního ruchu	42
4.2	Spotřeba v cestovním ruchu	43
5	Postavení cestovního ruchu v národním hospodářství	45
6	Ekonomika zahraničního cestovního ruchu	50
6.1	Zahraníční cestovní ruch a platební bilance státu	50
6.2	Zahraníční cestovní ruch a zahraniční obchod	52
6.3	Zahraníční cestovní ruch a devizové hospodářství státu	53
6.3.1	Devizová příslušnost osob	54
6.3.2	Devizové a platební prostředky v zahraničním cestovním ruchu	54
6.3.3	Obchod s devizovými prostředky	56
6.3.4	Vývoz a dovoz devizových prostředků	56
6.3.5	Devizová kontrola	57
6.4	Kurzy v zahraničním cestovním ruchu	57
7	Organizace cestovního ruchu v České republice	60
7.1	Přehled vývoje organizace cestovního ruchu v bývalém Československu	60

7.2 Organizace cestovního ruchu v Československu v letech 1990–1992	61
7.3 Organizace cestovního ruchu v České republice od roku 1993	63
7.4 Současná organizace a řízení cestovního ruchu v České republice	65
8 Subjekty poskytující služby cestovního ruchu	68
8.1 Cestovní kanceláře a cestovní agentury	69
8.2 Dodavatelské subjekty v cestovním ruchu	74
8.2.1 Subjekty zajišťující ubytovací služby	74
8.2.1.1 Uplatnění kategorizace (standardizace) ubytovacích zařízení v bývalém Československu	78
8.2.1.2 Uplatňování kategorizace (standardizace) v České republice	79
8.2.2 Subjekty zajišťující stravovací služby	82
8.2.3 Subjekty zajišťující dopravní služby	86
9 Marketing v cestovním ruchu	91
9.1 Definice marketingu	91
9.2 Vývoj marketingu	92
9.3 Základní principy marketingu	92
9.3.1 Marketingový mix	93
9.4 Specifika marketingu v cestovním ruchu	94
9.5 Trh cestovního ruchu	95
10 Právní úprava vztahů v cestovním ruchu	97
10.1 Úprava podmínek pro podnikání v cestovním ruchu	97
10.2 Zvláštnosti právní úpravy zahraničního cestovního ruchu	98
10.2.1 Mezivládní dohody o zrušení vzájemné vízové povinnosti	99
10.2.2 Mezivládní dohody o vzájemné spolupráci v oblasti cestovního ruchu	100
10.2.3 Ostatní mezivládní dohody	100
11 Mezinárodní organizace cestovního ruchu	102
11.1 Nadnárodní organizace	102
11.2 Vládní mezinárodní organizace cestovního ruchu	103
11.3 Mimovládní mezinárodní organizace cestovního ruchu se všeobecnou působností	104
11.4 Mimovládní specializované mezinárodní organizace cestovního ruchu	105
12 Cestovní ruch a Evropská unie	109
12.1 Orgány a kompetence Evropské unie v oblasti cestovního ruchu	109
12.2 Normalizace služeb v cestovním ruchu	110
12.3 Přínosy členství České republiky v EU pro cestovní ruch	111
Přílohy	113
Příloha č. 1 Doporučení týkající se statistiky o cestovním ruchu	113
Příloha č. 2 Klasifikace návštěvníků – cestujících	120
Seznam použité literatury	121